

ANTWOORDEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

OP HET SPECIAAL VERSLAG VAN DE EUROPESE REKENKAMER

Instrumenten voor de internationalisering van het mkb: een groot aantal ondersteunende, maar niet volledig coherente of gecoördineerde acties

Inhoud

SAMENVATTING (paragrafen I-IX)	2
INLEIDING (paragrafen 1-19)	2
REIKWIJDTE EN AANPAK VAN DE CONTROLE (paragrafen 20-23).....	3
OPMERKINGEN (paragrafen 24-77)	3
CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN (paragrafen 78-90)	9

Dit document bevat, overeenkomstig artikel 259 van het [financieel reglement](#), de antwoorden van de Europese Commissie op door de Europese Rekenkamer in een speciaal verslag gemaakte opmerkingen en zal samen met het speciaal verslag worden gepubliceerd.

SAMENVATTING (paragrafen I-IX)

Antwoorden van de Commissie:

III. Tijdens de programmeringsperiode 2014-2020 werd steun uit het cohesiebeleid verleend aan het mkb en de internationalisering ervan via het EFRO, dat goed was voor een van de grootste bijdragen uit van de EU-begroting (40 miljard EUR) aan het concurrentievermogen van het mkb en aan innovatie, digitalisering en de verschuiving naar een koolstofarme economie in het mkb. **VI.** De Commissie is het ermee eens dat de belangrijkste belemmeringen correct worden vastgesteld in de strategie van 2011 en is van mening dat veel van de acties die in de strategie zijn opgenomen, met succes zijn uitgevoerd.

De Commissie is het ook eens met de vaststelling van de Rekenkamer dat de behoefte aan een actuele inventaris van alle relevante acties op dit gebied (waarbij lacunes, overlappingsen en potentiële synergieën tussen acties zouden kunnen worden vastgesteld) slechts gedeeltelijk wordt aangepakt met het “overzicht van EU-instrumenten die bijdragen tot de internationalisering van Europese ondernemingen” van de Commissie dat in 2015 werd gepubliceerd en in 2017, 2019 en 2020 werd bijgewerkt.

VII. Hoewel het niet mogelijk is om de volledige effecten op de internationalisering van het mkb te meten, bleek uit de tussentijdse evaluatie van het Cosme-programma van 2017 dat het Enterprise Europe Network doeltreffend was. De Commissie en Eismea willen het effect in het hernieuwde Enterprise Europe Network versterken. Zij willen tevens de coördinatie tussen het Enterprise Europe Network en andere internationaliseringsinstrumenten op EU-, nationaal en regionaal niveau verbeteren.

VIII. Hoewel er geen specifiek coördinatieorgaan is aangewezen, dragen de topbijeenkomsten van Startup Europe en andere regelmatige interne en externe vergaderingen sinds maart 2020 bij aan de strategische coördinatie van het initiatief met het oog op de verwezenlijking van de algemene doelstellingen ervan, door de bijdrage van startende ondernemingen aan groei te benadrukken, specifieke beleidsaanbevelingen te doen en samenwerking tussen projecten mogelijk te maken.

De Commissie zal aanvullende indicatoren en streefcijfers ontwikkelen om de algemene doeltreffendheid van het initiatief te meten.

IX. Eerste streepje: De Commissie en Eismea aanvaarden deze aanbeveling.

Tweede streepje: De Commissie en Eismea aanvaarden deze aanbeveling.

Derde streepje: De Commissie aanvaardt de aanbevelingen.

INLEIDING (paragrafen 1-19)

Antwoorden van de Commissie:

05. Er zij op gewezen dat het hoofddoel van de Small Business Act erin bestond richtsnoeren vast te stellen voor het ontwerp en de uitvoering van beleid op zowel EU-niveau als op het niveau van de lidstaten.

13. De Commissie merkt op dat er andere initiatieven zijn die bijzonder relevant zijn voor de internationalisering van het mkb, zoals het initiatief rond clusters.

15. Het leeuwendeel van de middelen voor het Enterprise Europe Network voor 2015-2021 was afkomstig uit het Cosme-programma. Uit hoofde van het mkb-instrument in het kader van Horizon 2020 werd evenwel aanvullende financiering verstrekt voor specifieke innovatiediensten om begunstigden van dat instrument te helpen en om de capaciteit voor innovatiebeheer in innovatieve Europese mkb-bedrijven te vergroten. De EU-financiering komt bovenop de diensten die reeds op lokaal, regionaal en nationaal niveau worden verleend door leden van het Enterprise Europe Network en is bedoeld om een Europese meerwaarde te bieden.

REIKWIJDTE EN AANPAK VAN DE CONTROLE (paragrafen 20-23)

Geen antwoorden van de Commissie. (wanneer er geen reacties zijn voor de hele afdeling) Stijl “normaal”

OPMERKINGEN (paragrafen 24-77)

Antwoorden van de Commissie:

24. Eerste streepje: Bij de meeste EU-projecten is rekening gehouden met de doelstelling van informatieverspreiding, niet alleen naar de ondernemingen die deelnemen aan de projecten, maar ook naar bedrijfsorganisaties en andere nationale platforms.

Tweede streepje: EU-projecten met een internationale dimensie worden vaak uitgevoerd door EU-delegaties. Wanneer het hoofdkwartier de leiding heeft over de uitvoering, worden de EU-delegaties vanaf de beginfase betrokken en informeren/betrekken zij ook de in verbonden derde landen aanwezige lidstaten.

Derde streepje: De meeste projecten volgden op een eerste inventarisatie in derde landen of op onderzoeksmissies. Bij uitgebreide raadplegingen in derde landen werden de in het land aanwezige lidstaten en bedrijfsorganisaties systematisch betrokken. Dankzij de genoemde activiteiten kon een betere analyse van de Europese ondernemingen in de beoogde derde landen (doellanden) worden verricht en kon de samenwerking tussen belanghebbenden worden versterkt.

26. Een samenhangende en gecoördineerde ondersteuning van het mkb is een legitiem doel. Feit is evenwel dat de mondialisering en de groeiende markten in derde landen overheidsinstanties ertoe aanzetten om het aantal instrumenten voor de ondersteuning van EU-ondernemingen op die buitenlandse markten te verhogen.

27. Gelet op het grote aantal actoren op dit gebied is het moeilijk om een volledig beeld te krijgen, deels omdat de projecten beantwoorden aan streefdoelen die voortdurend evolueren in een veranderd mondiaal economisch landschap.

28. Het genoemde overzicht is een interne oefening van de EU die beperkt is tot de EU-instrumenten voor internationalisering. Het heeft geen betrekking op de acties van de lidstaten, juist omdat er op het niveau van de lidstaten zo'n enorm aantal acties wordt ontwikkeld.

30. Na de recente reorganisatie van DG GROW beschikt de Commissie over een specifieke eenheid voor zowel de internationalisering van het mkb als internationalisering meer in het algemeen. Belangrijke ondersteunende netwerken zoals het Enterprise Europe Network en clusternetwerken zijn ook gecentraliseerd in één eenheid. Er wordt nauw samengewerkt tussen deze eenheden en ook met de eenheid voor het mkb. Daarnaast verzekert het verplichte overleg tussen de diensten de coördinatie tussen de diensten van de Commissie.

31. Sommige acties, zoals de actie om de voordelen van vrijhandelsovereenkomsten grotere bekendheid te geven (zie paragraaf 35), en het "overzicht van EU-instrumenten die bijdragen tot de internationalisering van Europese ondernemingen" komen gedeeltelijk aan deze behoefte tegemoet en verschaffen nuttige informatie voor het betreden van nieuwe markten.

34. Zie het antwoord van de Commissie op paragraaf 35.

35. De Commissie heeft diverse maatregelen genomen om het gebrek aan praktische informatie over het gebruik van de vrijhandelsovereenkomsten aan te pakken. Sinds oktober 2020, toen het Access2Markets-instrument en de daarin geïntegreerde zelfevaluatiemodule voor oorsprongsregels (ROSA) en Access2Procurement werden uitgerold, heeft de Commissie op dat vlak aanzienlijke vorderingen geboekt. Het is de bedoeling dat Access2Markets in 2022 wordt uitgebreid wat diensten betreft, en ook ROSA moet tegen eind 2022 alle overeenkomsten bestrijken.

De lancering van Access2Markets in oktober 2020 ging reeds gepaard met een bewustmakingscampagne waarin de voordelen van vrijhandelsovereenkomsten werden benadrukt. Sinds de lancering ervan werd het instrument gebruikt door bijna 1,9 miljoen bezoekers in 2021, wat aangeeft dat de bewustmakingscampagnes hun vruchten hebben afgeworpen. Ook werden opleidingsevenementen georganiseerd voor belangrijke multiplicatoren (zoals het Enterprise Europe Network, handelsbevorderende organisaties, EU-delegaties, beroepsverenigingen) die die kennis vervolgens kunnen verspreiden.

36. Bewustmaking is een voortdurend proces en de Commissie zal hieraan blijven werken. Het mkb heeft hulp nodig om de voordelen van onze vrijhandelsovereenkomsten te benutten en doeltreffende communicatie is van cruciaal belang om het potentieel van het mkb te ontketenen. Daarom blijft de Commissie de inspanningen op het gebied van communicatie met en outreach naar het mkb, die worden aangestuurd door de in juli 2020 benoemde Chief Trade Enforcement Officer (CTEO), intensiveren. In het eerste jaar na zijn benoeming zijn reeds enkele belangrijke mijlpalen gehaald, zoals de totstandbrenging van een sterke keten van informatiebronnen (omvattende richtsnoeren en toelichtingen van de handelsovereenkomsten in eenvoudige taal voor het mkb), outreach- en promotiecampagnes en het opbouwen van een versterkt partnerschap met belanghebbenden in de EU en in derde landen.

37. De Commissie erkent dat de netwerken tijd nodig hebben gehad om de nodige verbindingen tot stand te brengen. Toch hebben zij van in het begin waardevolle steun verleend aan het mkb. Het

is duidelijk dat hoe meer bekendheid en zichtbaarheid zij genieten, hoe meer effect zij zullen kunnen sorteren.

38. In de strategie voor de internationalisering van het mkb van 2011 was vermeld dat “het [...] de bedoeling [is] dat de diensten op langere termijn zoveel mogelijk financieel autonoom worden om te vermijden dat particuliere dienstverleners ten onrechte van de markt worden verdrongen”. Vanwege hun aard en hun relatief beperkte financiering kunnen deze diensten niet zo diepgaand, gespecialiseerd en gedetailleerd zijn als de betaalde diensten die worden aangeboden door consultants en gespecialiseerde ondernemingen.

40. De Commissie erkent de financiële discontinuïteit, die gedeeltelijk te wijten was aan het gebrek aan zelfvoorziening. In het geval van het ELAN-project was die discontinuïteit ook te wijten aan een wijziging van de toepasselijke regelgeving: ELAN werd gefinancierd uit hoofde van het ICI+-instrument, dat eind 2013 werd beëindigd, en met het nieuwe instrument (het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking) was financiering van interventies die hoofdzakelijk de belangen van de EU dienden, niet mogelijk. Hoewel de opzet van ICI+-projecten in Zuidoost-Azië een plan behelsde om na afloop van het project financieel duurzaam te worden, was dat niet mogelijk, onder meer vanwege beperkingen in verband met de rechtspositie in sommige landen en de problemen om het ledenbestand uit te breiden. Ondanks die uitdagingen hebben de door ELAN opgezette netwerken en de activiteiten in het kader van het ICI+-project die door de projectpartners werden voortgezet, toch blijvende effecten gehad.

Kader 5 De financiële duurzaamheid van een aantal door de EU gefinancierde projecten die in de periode 2014-2020 van start gingen, was niet verwezenlijkt

De Commissie verwijst naar haar antwoord op paragraaf 40 met betrekking tot ELAN- en ICI+-projecten.

Hoewel er geen specifieke effectbeoordeling werd verricht voor ICI+-projecten in Zuidoost-Azië, heeft de Commissie in de doellanden raadplegingen gehouden met de lidstaten en de EU-delegaties. De projecten werden ook onderworpen aan resultaatgericht toezicht, dat tot een heroriëntatie van sommige projectenactiviteiten en tot een betere coördinatie tussen ICI+SEA-projecten van de doellanden heeft geleid.

42. Zie de opmerkingen bij punt 81.

43. Hoewel de uitvoering van de strategie voor de internationalisering van het mkb niet is geëvalueerd, werden de projecten wel regelmatig aan een systematische beoordeling onderworpen, als onderdeel van de programma's van de respectieve diensten.

44. Er zal ernstig worden bekeken of er in het volgende jaarverslag over de eengemaakte markt meer ruimte kan worden gelaten voor de beoordeling van de internationalisering van het mkb.

46. De Commissie is het hiermee eens en zal met Eismea samenwerken om een nieuwe beoordeling inzake de erkenning van het Enterprise Europe Network door het mkb te verrichten.

47. Verschillen in de prestaties tussen landen en zelfs tussen in hetzelfde land gevestigde consortia zijn normaal, vanwege de factoren die correct werden vastgesteld in de audit en vanwege politieke en economische factoren, die per land, per regio en per economische sector kunnen verschillen. Dit is een risico voor alle consortia waaraan een opdracht wordt gegund via een vergelijkende oproep tot het indienen van voorstellen.

49. Het eerste cijfer dat wordt genoemd voor de erkenning van het Enterprise Europe Network onder kmo's dateert uit 2015, meer dan zes jaar geleden. Zelfs voor het cijfer uit 2015 werd de zichtbaarheid beoordeeld voor alle mkb-bedrijven samen, terwijl de doelgroep van het netwerk beperkter is en alleen die mkb-bedrijven omvat die willen innoveren en internationaal willen groeien.

Om het belang van bewustmaking te onderstrepen, moesten alle inschrijvers op de nieuwe oproep voor het Enterprise Europe Network voldoen aan strikte vereisten op dat gebied¹.

50. De in de audit vermelde handleiding voor aanvragers heeft betrekking op de oproep tot het indienen van voorstellen van 2014. Tijdens de uitvoeringsperiode werden aanvullende richtsnoeren verstrekt. Alle consortia waren verplicht een nationale website op te zetten (bijzonder belangrijk in landen met meer dan één consortium), waar de inventarisatie van de beschikbare financieringsmogelijkheden werd aangeboden. De Commissie en Eisma hebben maatregelen genomen om deze situatie in het nieuwe Enterprise Europe Network te verbeteren. De Commissie heeft ook samenwerking met andere netwerken en partners, zoals clusterorganisaties, aangemoedigd door specifieke instructies te verstrekken voor een rechtstreekse samenwerking².

51. De Commissie en Eisma zijn het ermee eens dat er behoefte is aan een “sterkere integratie van het Enterprise Europe Network in nationale en regionale organisaties”.

De Commissie is het ermee eens dat samenwerking met andere nationale entiteiten van de EU in derde landen belangrijk is. Dit gebeurt al in diverse landen en de Commissie en Eisma verbeteren die samenwerking voortdurend waar mogelijk.

52. In de oproep van mei 2021 werd het formele concept van geassocieerd lidmaatschap vervangen door een flexibele benadering waarbij de Commissie en Eisma bilaterale overeenkomsten kunnen sluiten met relevante organisaties. Regionale en nationale consortia kunnen samenwerkingsovereenkomsten opzetten op hun niveau. Specifieke memoranda van overeenstemming zijn niet de enige instrumenten voor samenwerking en zijn mogelijk onnodig of ongepast³.

53. In het nieuwe Enterprise Europe Network zullen de Commissie en Eisma voor elk geval afzonderlijk beslissen hoe de samenwerking het beste kan worden verzekerd.

De EIB heeft deelgenomen aan opleidingsseminars van de Commissie en Eisma om leden van het Enterprise Europe Network te informeren over zijn rol en adviesdiensten en zal op verzoek van het netwerk opleidingen blijven verstrekken via de Commissie en Eisma.

¹ Oproep tot het indienen van voorstellen SMP-COSME-2021-Enterprise Europe Network Enterprise Europe Network van juni 2021.

² Zie de punten 2.3.5; 2.4.1.2; van de oproep tot het indienen van voorstellen SMP-COSME-2021-Enterprise Europe Network Enterprise Europe Network van juni 2021.

³ In de oproep worden een aantal verschillende mogelijkheden en samenwerkingsvormen aangereikt.

54. Voorts moeten bureaus voor samenwerking tussen ondernemingen of, vanaf 2022, partners van het internationale Enterprise Europe Network-netwerk, een kwaliteitsnorm aanhouden en moeten zij hun aan het Enterprise Europe Network gerelateerde activiteiten aantonen (via KPI's). Doen zij dat niet, dan kunnen zij hun Enterprise Europe Network-status kwijtraken.

56. De dekking van het Enterprise Europe Network in niet-Cosme-landen is gebaseerd op kwalitatieve aanvragen die werden ontvangen voor de bekendgemaakte oproepen om BSO te worden. De Commissie en Eismae zullen aanvragen die niet aan de kwaliteitsnormen van het Enterprise Europe Network voldoen eruit blijven filteren. De Commissie en Eismae hebben deze oproep op grote schaal bekendgemaakt, onder meer via een publiek toegankelijke infodag, maar ook via de EU-delegaties in belangrijke partnerlanden.

Er zal prioriteit worden verleend aan aanvragen uit de landen en/of handelsblokken waarmee de EU: uitgebreide vrijhandelsovereenkomsten, economische partnerschapsovereenkomsten en/of investeringsovereenkomsten heeft gesloten; bloeiende onderzoeks- en innovatiepartnerschappen heeft opgezet; of reeds goede ondersteunende infrastructuur voor ondernemingen en het mkb heeft opgezet, waarbij zij wil investeren in het uitbreiden van die infrastructuur⁴.

57. De Commissie erkent dat er verschillen kunnen bestaan in de kwaliteit van de dienstverlening van verschillende consortia in landen en/of regio's.

De Commissie houdt samen met Eismae voortdurend toezicht op de prestaties van het Enterprise Europe Network in derde landen. Dat doet zij om een zekere norm te handhaven, maar tegelijkertijd is het vanwege de aard van het netwerk niet mogelijk om een uniforme kwaliteit te waarborgen in zo veel en zo diverse geografische gebieden. In de oproep is bijzondere aandacht geschonken aan het verzekeren van een gemeenschappelijk hoog niveau van dienstverlening.

58. De Commissie en Eismae hebben aanzienlijke opleidingen gegeven over de toegang tot financiering en hebben ook nauw samengewerkt om het mkb van de EU te ondersteunen om de voordelen van vrijhandelsovereenkomsten te benutten. In het nieuwe Enterprise Europe Network zullen de Commissie en Eismae nauw samenwerken met de leden van het netwerk, en met name met de themagroepen over de toegang tot financiering en internationalisering, om verdere opleidingsbehoeften vast te stellen en aan te pakken.

59. De Commissie en Eismae erkennen dat de zichtbaarheid en toegankelijkheid van deze informatie op het internet aanzienlijk verschilt tussen de leden van het Enterprise Europe Network. De Commissie en Eismae hebben zich ertoe verbonden de toegankelijkheid en zichtbaarheid van deze informatie in het Enterprise Europe Network en op de portaalsites van het EIAH en van de Commissie voortdurend te verbeteren en te harmoniseren.

60. De Commissie en Eismae willen benadrukken dat het Enterprise Europe Network een specifieke themagroep heeft die gewijd is aan de toegang tot financiering, in het bijzonder voor het mkb, en die regelmatig vergadert en uitwisselingen houdt. Zie ook het antwoord van de Commissie op paragraaf 58.

61. In het kader van het nieuwe Enterprise Europe Network worden permanente contactpunten voor vrijhandelsovereenkomsten opgezet.

Ondanks de pandemie is de Commissie erin geslaagd om in 2021 een virtuele opleidings sessie voor opleiders te organiseren, zodat het Enterprise Europe Network het Access2Markets-portaal kon

⁴ Partners van het internationale Enterprise Europe Network-netwerk Oproep van juli 2021, blz. 6.

invoeren⁵. Tot dusver heeft de Commissie opleidingsseminars gehouden in 22 van de 24 EU-talen en heeft zij met succes deelnemers uit elke lidstaat bereikt tijdens onze virtuele opleidingsevenementen.

62. Begin 2022 heeft Eismea het platform voor de Enterprise Europe Network-gemeenschap – Netwerken, leren en delen ontwikkeld en geüpgraded. Deze upgrade moet de instrumenten die het Enterprise Europe Network nodig heeft vlotter toegankelijk maken, om zo een betere dienstverlening te bieden doorheen het traject van de cliënt.

63. Elk jaar wordt een gecentraliseerde, indicatieve opleidingskalender vastgesteld, die gedurende het jaar wordt bijgewerkt.

In het kader daarvan zullen de Commissie en Eismea beoordelen of er mogelijk verdere opleidingen moeten worden verstrekt over de toegang tot financiering en vrijhandelsovereenkomsten en zullen zij indien nodig gepaste opleidingsprogramma's ontwikkelen, waar nodig met elementen die worden gegeven door de EIB/het EIF.

68. Vanuit Startup Europe-projecten blijven sommige partners samenwerken aan hun activiteiten, zij het onder een andere naam.

71. De Commissie heeft vastgesteld hoeveel startende ondernemingen en welke technologische sectoren ondersteuning hebben gekregen, en hoeveel lidstaten en geassocieerde landen door de projecten werden bestreken. Op het niveau van het gehele initiatief zijn echter nog meer inspanningen nodig om aanvullende maatstaven voor de vorderingen vast te stellen.

72. Hoewel er geen specifiek coördinatieorgaan is aangewezen, dragen de topbijeenkomsten van Startup Europe en andere regelmatige interne en externe vergaderingen bij aan de strategische coördinatie van het initiatief met het oog op de verwezenlijking van de algemene doelstellingen ervan, door de bijdrage van startende ondernemingen aan groei te benadrukken, specifieke beleidsaanbevelingen te doen en samenwerking tussen projecten mogelijk te maken.

73. Sinds 2019 versterkt Startup Europe de coördinatie met het Enterprise Europe Network aanzienlijk. Daarnaast maakt Startup Europe sinds 2021 deel uit van het werkprogramma van de EIC. De coördinatie met en tussen initiatieven van de lidstaten is eveneens versterkt door de ondertekening van de EU Startup Nations Standard of Excellence in maart 2021⁶.

Wat de coördinatie met nationale initiatieven betreft, vinden tweejaarlijkse discussies met vertegenwoordigers van nationale programma's op het gebied van startende ondernemingen plaats op het niveau van de programmacomités, die het eens moeten worden over het werkprogramma en verslag moeten uitbrengen over de verwezenlijkingen.

In het kader van het nieuwe Enterprise Europe Network is een nieuwe themagroep “startende en doorgroeiende ondernemingen” opgericht, bestaande uit leden van het Enterprise Europe Network. De Commissie en Eismea zullen met deze groep samenwerken om de samenwerking met Startup Europe te verzekeren.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/24-eu-member-states-commit-digital-day-take-action-support-growth-eu-startups>

Tot 2019 konden projecten op de jaarlijkse top van Startup Europe gegevens en ervaringen uitwisselen, synergieën bespreken en mogelijkheden tot samenwerking identificeren. Door de pandemie heeft deze top in 2020 en 2021 niet plaatsgevonden.

75. In 2021 heeft de Commissie samen met de lidstaten en IJsland de verklaring inzake de Startups Nations Standard of Excellence ondertekend, om startende ondernemingen in heel Europa te ondersteunen in elke fase van hun ontwikkeling. De voorgestelde maatregelen zullen gunstigere omstandigheden creëren voor startende ondernemingen in alle fasen van hun levenscyclus en zullen de processen om een bedrijf op te richten, talent aan te trekken en deel te nemen aan openbare aanbestedingen vergemakkelijken. De Commissie heeft in de mededeling over het digitaal decennium van maart 2021 ook een streefcijfer vastgesteld om het aantal eenhoorns in de EU tegen 2030 te verdubbelen. De verordening van de Commissie inzake buitenlandse directe investeringen en het screeningmechanisme voor dergelijke investeringen⁷ zijn er ook om de risico's met betrekking tot de verwerving van strategische activa te beperken.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN (paragrafen 78-90)

Antwoorden van de Commissie:

78. De werkzaamheden om de samenhang en coördinatie te verbeteren, vormen een doelstelling op de middellange termijn. Het is een bijzonder complexe opgave, vanwege het aantal betrokken actoren (binnen de EU en daarbuiten) en de veelvoud aan projecten.

79. Wij zijn het er inderdaad mee eens dat niet alle uitgevoerde acties succesvol zijn geweest. Toch zijn ook de geleerde lessen relevant. Zo bleek de lancering en werking van een meertalig onlineportaal waarop alle diensten van de EU en de lidstaten ter ondersteuning van de internationalisering van het mkb aan elkaar werden gekoppeld, te complex en zou daarvoor een grote hoeveelheid middelen nodig zijn geweest.

80. De coördinatie tussen de EU en de lidstaten is verbeterd dankzij regelmatige vergaderingen met de handelsbevorderende organisaties, en de recente oprichting van het Europees netwerk van handelsbevorderende organisaties.

De EU-delegaties betrekken de ambassades van de lidstaten bij de projecten die op het terrein worden ontwikkeld en informeren hen hierover, en het Comité markttoegang (EU-vergaderingen met de lidstaten) verstrekt duidelijke informatie over de acties die de EU ontwikkelt in derde landen.

81. Momenteel worden de eerste stappen gezet om de eindevaluatie van het Cosme-programma te plannen. Door het lange tijdspad dat werd beoogd voor de uitvoering van bepaalde soorten door Cosme ondersteunde acties, zou een vroegere evaluatie de resultaten van het programma niet volledig hebben kunnen vatten.

⁷ Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 tot vaststelling van een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen in de Unie; <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>

De kwestie van de duurzaamheid van sommige projecten is complex, aangezien veel projecten geen winst mochten maken.

82. De Commissie en Eisma nemen nota van de kanttekeningen bij de prioritering van landen in het kader van bovengenoemde oproep voor internationale netwerkpartners.

83. De Commissie en Eisma zijn het hiermee eens en wijzen erop dat het moeilijk is om uniform hoge niveaus van gehaalde doelstellingen te verzekeren. Zij zullen samenwerken om te verzekeren dat de leden van het Enterprise Europe Network voldoen aan de vereisten inzake zichtbaarheid en communicatie.

84. Hoewel formele samenwerkingsovereenkomsten nodig kunnen zijn, zijn zij maar één van de beschikbare instrumenten.

85. De Commissie houdt samen met Eisma voortdurend toezicht op de prestaties van het Enterprise Europe Network in derde landen en treedt op waar nodig. Samen hebben zij actief de nieuwe oproep gepromoot, maar zij kunnen niet garanderen of verzekeren dat er aanvragen komen uit specifieke landen. Bovendien moeten de aanvragers voldoen aan de vereisten om in aanmerking te komen en moeten zij het evaluatieproces doorstaan.

86. De Commissie en Eisma zullen bestuderen of er behoefte is aan extra opleiding en nauwere samenwerking inzake problemen bij de toegang tot financiering en vrijhandelsovereenkomsten. Zij zullen ook op zoek gaan naar manieren om het bereik en het multiplicatoreffect van de aan het netwerk verstrekte opleidingen te vergroten. Zij zullen een nauwere samenwerking met de EIB/het EIF blijven ontwikkelen⁸. In februari 2022 zijn nieuwe IT-instrumenten ingevoerd.

87. De begroting van Startup Europe is sinds 2014-20 beperkt tot 30 miljoen euro.

88. Zie de antwoorden op de paragrafen 72 en 73.

89. Zie het antwoord op punt 71.

90. Toegang krijgen tot alle potentiële markten en financieringsmogelijkheden (waaronder internationale markten) is van cruciaal belang opdat Europese startende ondernemingen kunnen (door)groeien om wereldleiders te worden. De organisatie van matchmaking-evenementen om bedrijven te laten doorgroeien, teneinde langdurige partnerschappen tot stand te brengen, is welkom, zelfs als dit tot overnames leidt, zolang het startende ondernemingen in staat stelt actief te blijven en te groeien in de EU. Toegang krijgen tot alle potentiële markten en financieringsmogelijkheden (waaronder internationale markten) is van cruciaal belang opdat Europese startende ondernemingen kunnen (door)groeien om wereldleiders te worden. De organisatie van matchmaking-evenementen om bedrijven te laten doorgroeien, teneinde langdurige partnerschappen tot stand te brengen, is welkom, zelfs als dit tot overnames leidt, zolang het startende ondernemingen in staat stelt actief te blijven en te groeien in de EU.

⁸ Daarnaast heeft de EIB de leden van het Enterprise Europe Network een presentatie over de zorgvuldigheidsplicht van de EIB in verband met de Europese Innovatieraad gegeven tijdens de door de Commissie en Eisma georganiseerde opleiding van 18-19 november 2021. De EIB blijft bereid om deel te nemen aan toekomstige evenementen om onder meer de recentelijk ontwikkelde IT-instrumenten toe te lichten, waaronder de Green Checker.

Aanbeveling 1 — Vergroot de bekendheid, samenhang en duurzaamheid van de steun voor de internationalisering van het mkb

1.A. De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

De Commissie verbindt zich ertoe haar “overzicht van EU-instrumenten die bijdragen tot de internationalisering van Europese ondernemingen” regelmatig en in elk geval vóór eind 2023 bij te werken.

De Commissie wil onderstrepen dat in het kader van gedeeld beheer in artikel 49 van Verordening (EU) 2021/1060 is voorzien in de verplichting tot publicatie van informatie over gefinancierde projecten door de beheersautoriteiten.

1.B. De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

De analyse en vaststelling van lacunes en overlappingen is een eerste stap, die moet worden voltooid alvorens een oplossing kan worden aangereikt om synergieën te bevorderen.

1.C. De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

In de nieuwe richtsnoeren van het interne-marktprogramma (IMP) is rekening gehouden met de effectbeoordelingen en de tussentijdse evaluatie van de vorige acties/programma's.

De evaluatie en effectbeoordelingen worden hoofdzakelijk verricht op het niveau van het IMP-programma. De diensten die activiteiten uitvoeren in het kader van elke specifieke doelstelling zijn verantwoordelijk voor het voorbereiden, verzamelen en samenstellen van gegevens voor een passende monitoring en evaluatie van hun eigen activiteiten en bereiden de nodige verslaglegging voor (zie doelstelling 3.2.b van de mkb-pijler van de IMP-basishandeling).

De slotevaluatie van Cosme (2023) en de tussentijdse evaluatie van het IMP in jaar 4 van het programma zullen beide informatie verschaffen om toekomstige acties te rechtvaardigen, waaronder acties inzake de internationalisering van het mkb. Voor diverse grote acties zijn ook specifieke evaluaties gepland.

1.D. De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

Het beoordelen van de doeltreffendheid van de strategie voor de internationalisering van het mkb wordt een complexe taak, waarbij rekening moet worden gehouden met het effect van ander beleid (mkb-beleid, handelsbeleid, industriebeleid, regionaal beleid, ontwikkelingsbeleid).

Aanbeveling 2 — Vergroot de zichtbaarheid van het Enterprise Europe Network, de samenwerking met andere soortgelijke programma's, alsmede de opleidingsactiviteiten en de geografische dekking ervan

2.A. De Commissie en Eismea aanvaardden de aanbeveling.

–

- **2.B.** De Commissie en Eismea aanvaarden de aanbeveling.
-
- **2.c.** De Commissie en Eismea aanvaarden de aanbeveling.
-
- **2.D.** De Commissie en Eismea aanvaarden de aanbeveling.

Aanbeveling 3 — Verbeter de monitoring en de doeltreffendheid op lange termijn van het initiatief Startup Europe

3.A De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

De Commissie moedigt de duurzaamheid van de projectactiviteiten op de lange termijn aan, maar is evenwel beperkt bij het “handhaven ervan” zodra het project is afgelopen en het consortium is ontbonden. Individuele projectpartners kunnen evenwel beslissen om sommige projectactiviteiten voort te zetten nadat het project is afgelopen.

3.B. De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

3.C. De Commissie aanvaardt de aanbeveling.